

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4Obdo/79/2018
Identifikačné číslo spisu: 1217202403
Dátum vydania rozhodnutia: 26.10.2018
Meno a priezvisko: JUDr. Alena Prieceľová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2018:1217202403.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: MLM Real spol. s r.o., so sídlom Košická 58, 821 08 Bratislava, IČO: 44 093 683, zast. Advokátskou kanceláriou Bugala - Ďurček, s.r.o., so sídlom Miletičova 5B, 821 08 Bratislava, proti žalovanému: YIT Slovakia a.s. so sídlom Račianska 153/A, 831 54 Bratislava, IČO: 35 718 625, zast. Advokátskou kanceláriou HMG LEGAL, s.r.o. so sídlom Červeňova 14, 811 03 Bratislava, o nariadenie neodkladného opatrenia, vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 26Cb/36/2017, o dovolaní žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/118/2017-149 z 27. júla 2017, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a .
- II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Bratislava II (ďalej aj „súd prvej inštancie“ alebo „okresný súd“) uznesením č. k. 26Cb/36/2017-43 zo 7. marca 2017 nariadil predbežné opatrenie v nasledovnom znení:

Žalovaný je povinný zdržať sa konania smerujúceho k vykonaniu akýchkoľvek stavebných a iných úprav a zásahov, búracích prác do nehnuteľnosti - stavby, popis stavby: BUDOVA UPRAVNE, bez súpisného čísla, nachádzajúca sa na parcele reg. „C“, číslo XXXX/XX, o výmere 4293 m², zastavané plochy a nádvoría, budova zapísaná na LV č. XXXX, vedeného Okresným úradom v Bratislave - katastrálnym odborom pre k. ú. M..

Žalovaný je povinný zdržať sa konania smerujúceho k obmedzeniu výkonu užívacích práv, vrátane úkonov smerujúcich k prerušeniu a odpojeniu žalobcu od dodávok energií a služieb, vo vzťahu k nebytovým priestorom (nachádzajúcim sa na prvom nadzemnom podlaží stavby, popis stavby: BUDOVA UPRAVNE, bez súpisného čísla, nachádzajúca sa na parcele reg. „C“, číslo XXXX/XX, o výmere 4293 m², zastavané plochy a nádvoría, budova zapísaná na LV č. XXXX, vedeného Okresným úradom v Bratislave - katastrálnym odborom pre k. ú. M.), o celkovej výmere 643,90 m² podlahovej plochy, ktoré sú predmetom Zmluvy o podnájme nebytových priestorov zo dňa 31. októbra 2012 v platnom znení uzatvorenej medzi navrhovateľom a spoločnosťou VL INTER, spol. s r.o., Staré Grunty 24, Bratislava, IČO: 35 717 866.

Žalovaný je povinný zdržať sa konania smerujúceho k vyprataniu žalobcu z nebytových priestorov

(nachádzajúcim sa na prvom nadzemnom podlaží stavby, popis stavby: BUDOVA ÚPRAVNE, bez súpisného čísla, nachádzajúca sa na parcele reg. „C“, číslo XXXX/XX, o výmere 4293 m², zastavané plochy a nádvoría, budova zapísaná na LV č. XXXX, vedeného Okresným úradom v Bratislave - katastrálnym odborom pre k. ú. M.) o celkovej výmere 643,90 m² podlahovej plochy, ktoré sú predmetom Zmluvy o podnájme nebytových priestorov zo dňa 31. októbra 2012 v platnom znení uzatvorenej medzi žalobcom spoločnosťou VL INTER, spol. s r.o., Staré Grunty 24, 841 04 Bratislava, IČO: 35 717 866.

Žalovaný je povinný vykonať úkony smerujúce k obnoveniu výkonu užívacích práv žalobcu, vrátane zapojenia dodávok energií a služieb vo vzťahu k nebytovým priestorom (nachádzajúcim sa na prvom nadzemnom podlaží stavby, popis stavby: BUDOVA ÚPRAVNE, bez súpisného čísla, nachádzajúca sa na parcele reg. „C“, číslo XXXX/XX, o výmere 4293 m², zastavané plochy a nádvoría, budova zapísaná na LV č. XXXX, vedeného Okresným úradom v Bratislave - katastrálnym odborom pre k. ú. M.) o celkovej výmere 643,90 m² podlahovej plochy, ktoré sú predmetom Zmluvy o podnájme nebytových priestorov zo dňa 31. októbra 2012 v platnom znení uzatvorenej medzi žalobcom a spoločnosťou VL INTER, spol. s r.o., Staré Grunty 24, Bratislava, IČO: 35 717 866.

Súd ďalej priznal žalobcovi právo na náhradu trov konania voči žalovanému v plnom rozsahu a uložil žalobcovi povinnosť podať žalobu vo veci samej v lehote 30 dní od právoplatnosti uznesenia.

2. Krajský súd v Bratislave (ďalej aj „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením č. k. 2Cob/118/2017-149 z 27. júla 2017 odvolaním napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie zmenil tak, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Uviedol, že v predmetnej veci neboli splnené podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia. Z listinných dôkazov bolo podľa odvolacieho súdu osvedčené, že dňa 31. októbra 2012 bola medzi žalobcom a spoločnosťou VL INTER, spol. s r.o. uzavretá Zmluva o podnájme nebytových priestorov na dobu určitú od 1. novembra 2012 do 31. decembra 2014. Dodatkom č. 1 zo dňa 19. decembra 2014 došlo k predĺženiu doby nájmu od 1. januára 2015 do 31. decembra 2019. Z výpovede zo zmluvy o podnájme nebytových priestorov zo dňa 3. júla 2015 je osvedčené, že spoločnosť VL INTER, spol. s r.o. ako nájomca tento záväzkový vzťah ukončil výpoveďou podľa čl. VIII. bod 8.1.3 B) písm. b/ Zmluvy o podnájme. Podľa čl. VIII. bod 8.1.3 B) písm. b/ Zmluvy v znení Dodatku č. 1 zo dňa 19. decembra 2014 podnájom je možné skončiť písomnou výpoveďou nájomcu s polročnou výpovednou lehotou, ak bolo prijaté rozhodnutie o odstránení nehnuteľnosti alebo o zmenách nehnuteľnosti, ktoré bráni užívaniu predmetu podnájomu. V čase ukončenia nájomného vzťahu výpoveďou zo dňa 3. júla 2015 bolo v platnosti Rozhodnutie mestskej časti Bratislava - Ružinov zo dňa 18. marca 2013, ktorým bolo povolené opätovné predĺženie lehoty na ukončenie odstránenia stavby „Asanácia existujúcich objektov BCT - U. - P. - B. ul. Bratislava objektu S 0 111 BUDOVA ÚPRAVNE parcela č. XXXX/XX“. Pre účely neodkladného opatrenia tak nič nenasvedčuje tomu, že ide o svojvoľné správanie sa žalovaného, ktoré by nemalo oporu v zmluvných a zákonných ustanoveniach. Zo strany žalobcu nebola osvedčená potreba upraviť bezodkladne pomery medzi ním a žalovaným, pretože žalobca neosvedčil tvrdenie o existencii právneho vzťahu so žalovaným v dôsledku neplatnosti výpovede z nájomného vzťahu, resp. zániku nájomného vzťahu. Opodstatnenosť nariadenia predbežného opatrenia nie je daná ani tvrdeným rizikom vzniku škody a ušlého zisku v dôsledku investícií žalobcu do predmetu nájmu, pretože žalobcovi nič nebráni, aby si svoje prípadné nároky, ak by mu vznikli, uplatňoval v samostatnom konaní. Zároveň by podľa odvolacieho súdu nariadením neodkladného opatrenia došlo k nevyváženému zásahu do vzťahov strán konania. S odvolacou námietkou týkajúcou sa namietanou prekážkou litispendencie, vo vzťahu ku konaniu vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 25Cb/29/2017, sa odvolací súd nestotožnil.

3. Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca podľa § 420 písm. f/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej aj „Civilný sporový poriadok“ alebo „C. s. p.“), pričom naplnenie dovolacieho dôvodu videl v nedostatočnom odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu. Právo žalobcu na spravodlivý proces malo byť porušené zo strany odvolacieho súdu ignorovaním argumentov a tvrdení žalobcu a preto žalobcovi nebolo riadne umožnené reagovať na dôvody zamietnutia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia v odvolaní, čím malo dôjsť k narušeniu dvojinštančnosti konania. Zároveň je

podľa dovolateľa z textu rozhodnutia zrejme, že súd sa s tvrdeniami žalobcu vôbec nezaoberal, ale bez akéhokoľvek odôvodnenia iba skonštatoval, že nie je daná opodstatnenosť nariadenia neodkladného opatrenia. Vzhľadom k uvedenému žalobca navrhol, aby dovolací súd zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu alebo ho zmenil tak, že uznesenie súdu prvej inštancie potvrdí a prizná žalobcovi náhradu trov konania.

4. Žalovaný vo svojom vyjadrení k dovolaniu uviedol, že dovolaním napadnuté rozhodnutie obsahuje jasné a zrozumiteľné odôvodnenie, z ktorého jednoznačne vyplýva, ako krajský súd dospel k záveru, že podmienky pre nariadenie neodkladného opatrenia neboli naplnené. Samotná skutočnosť, že žalobca nesúhlasí so závermi odvolacieho súdu vonkoncom nepostačuje pre naplnenie dôvodu zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p. a žalobcom uvádzaný dôvod dovolania neobstojí. V danom prípade podľa jeho názoru nie sú dané žiadne odvolacie dôvody podľa C. s. p., nakoľko predmetné uznesenie odvolacieho súdu, ako aj procesný postup súdu, ktorý mu predchádzal, sú správne a zákonné. Žalovaný preto navrhol, aby dovolací súd podané dovolanie žalobcu odmietol, alebo zamietol a žalovanému priznal náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto mimoriadnym opravným prostriedkom (§ 419 a § 420 C. s. p.).

6. V danom prípade bolo dovolanie podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť nový civilný procesný kódex - Civilný sporový poriadok. Podmienky, za ktorých možno podať dovolanie (a procesné účinky vyvolané podaním dovolania), bolo preto potrebné posudzovať podľa právnej úpravy účinnej od uvedeného dňa. Aj po zmene právnej úpravy dovolacieho konania, ktorú priniesol C. s. p. v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, je však potrebné dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie.

7. Najvyšší súd vo viacerých v rozhodnutiach vydaných za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, t. j. do 30. júna 2016 vyjadril záver aktuálny aj v súčasnosti, v zmysle ktorého právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní nižších súdov, sa v civilnom sporovom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých môže súd konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania, vrátane dovolacieho konania. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu (rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/6/2014, 3Cdo/209/2015, 3Cdo/308/2016, 5Cdo/255/2014).

8. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené (primárnym) záverom dovolacieho súdu, že dovolanie je procesne prípustné a až následným (sekundárnym) záverom dovolacieho súdu, že tento opravný prostriedok je aj opodstatnený; pre opačný prístup nedáva Civilný sporový poriadok podklad v žiadnom z jeho ustanovení. Pokiaľ dovolací súd nedospeje k uvedenému (primárnemu) záveru, platná právna úprava mu neumožňuje postúpiť v dovolacom konaní ďalej a pristúpiť až k posúdeniu napadnutého rozhodnutia a konania, v ktorom bolo vydané; pokiaľ by dovolací súd posudzoval správnosť rozhodnutia napadnutého procesne neprípustným dovolaním, porušil by zákon (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3ECdo/154/2013 z 26. mája 2015).

9. Podľa ustanovenia § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

10. Podľa ustanovenia § 420 C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu

vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Účinnosťou Civilného sporového poriadku dochádza k zmene základného konceptu inštitútu predbežného opatrenia, ktoré nahrádza neodkladné opatrenie, pričom jeho právne účinky nie sú podmienené prebiehajúcim konaním vo veci samej a vo svojej podstate môže konzumovať vec samu. Rozhodnutie o neodkladnom opatrení má povahu rozhodnutia vo veci samej len vtedy, ak sa v dôsledku neho spor o veci vymedzenej žalobou právoplatne skončil a nebude nasledované konaním vo veci samej. Takéto rozhodnutie nevykazuje charakter dočasnosti a predbežnosti poskytovanej meritórnej ochrany vyžadujúcej ďalšie konanie o nároku, v ktorom sa vec vyrieši s konečnou platnosťou. Jedná sa o prípad nariadenia neodkladného opatrenia pred začatím konania, keď súd neuloží povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej, a to v prípade, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami. Rovnako tak sa jedná o prípady návrhov na nariadenie neodkladného opatrenia podaných po skončení konania (pri splnení podmienok § 325 ods. 1 C. s. p.).

12. Na uvedené reflektuje aj aktuálna rozhodovacia prax dovolacieho súdu, ktorá vychádzajúc z právnej úpravy obsiahnutej v § 420 C. s. p. vylučuje prípustnosť dovolania proti takému uzneseniu odvolacieho súdu o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej (napr. rozhodnutia najvyššieho súdu pod sp. zn. 4Obdo/4/2017, 3Cdo/157/2017, 8Cdo/83/2017, 5Obdo/76/2016). Pri neodkladných opatreniach nekonzumujúcich vec samu (vo vzťahu k vylúčeniu prípustnosti dovolania) sa zároveň zohľadňuje, že ide (len) o dočasné procesné opatrenie súdu, trvanie ktorého je obmedzené a môže byť za podmienok uvedených v zákone zrušené. Neodkladné opatrenie má v takomto prípade nastoliť určitý stav len dočasne a bez ujmy na konečnú, definitívnu ochranu poskytovanú až rozhodnutím súdu vo veci samej. Zákonodarca tu bezpochyby zohľadnil, že procesné nesprávosti súdov, ku ktorým pri tom môže dôjsť, sa v takom prípade vyznačujú nižšou intenzitou porušenia procesných oprávnení strán sporu (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/157/2017).

13. Vzhľadom k uvedenému, aplikujúc právnu úpravu prípustnosti dovolania podľa § 420 C. s. p. a vychádzajúc z povahy neodkladného opatrenia, dovolací súd uzatvára, že proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu nie je dovolanie prípustné. Zároveň platí, že ak je dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej, ani rozhodnutím, ktorým sa konanie končí, je z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. a/ až f/ C. s. p. irelevantné, či k dovolateľom namietanej procesnej vade došlo alebo nedošlo.

14. Z uvedených dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie žalobcu je procesne neprípustné; vzhľadom na to jeho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c/ C. s. p.

15. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

16. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.